

Božja sôlza.

Ko je Bog po splošnem potopu zagledal na zemlji gróžno razdejanje, utrnila se je v njegovem očesu sôlza neskončnega usmiljenja ter padla na zemljo med visoko k nebu kipeče vrhove ledenih gorá. Solza božje milosti je raztopila z ledom napolnjeno dolino, ter jo izpremenila v divno jezero, v katerem se je blestelo sinje nebo — oko božje. Ledniki, segajoči do jezera, jeli so se topiti, voda je naraščala in si iskala odtoka proti nižini. Izpod ledú pa so se prikazale gole pečine. In sredi jezera, kamor je padla solza božja, zalesketal se je v solnčnem svitu prekrasen biser jezera — zelen otok.

Ko se je voda odtekla, vzbudili so dobrodélni solnčni žarki bujno in veselo življenje po skalovji. Prikazali so se po pečinah drobni lišaji, mah in praprot a na podnožji gorá tudi druge rastline in rastlinice. Tudi mlado drevje je začelo poganjati ob podnožji gorá, kakor bi hotelo okititi samótno solzico božjo. Po skalah in pečinah pa sta se grela v gorkih solnčnih žarkih kušarica in strupeni gad. V senci pod drevjem se je plazil močerad in slepec a mej zelenimi vejami dreves je regljala žabica božja. V jezeru so švigale bistre ribice, a po njegovem zrcalu se je vozil snegobeli labúd in druge ptice plavarice. Po planinah okolo jezera so se pasle črede divjih koz in škokonogih srn, a visoko nad njimi se je vozil v zraku kraljevi orel v velikih krogih. Na otoku samem pa so vzrastle tri širokovejnate lipe. Tisočletja so minula, drevesa so razpadla in zopet v novih pomladila zeleni otok.

Ko pride človek na jezerski breg in vidi prekrasen prizor, postavi si na obrežji pod pečine šator ter pase ondu pohlevno čredo ovac po senčnatih logih. Divni kraj se mu priljubi, iz šatora postane kočá v znamenje, da se je tu človek stalno naselil. Mogočno drevo mu je prva ladija, v katerej se vozi tjá na jezerski osredek, na prekrasni zeleni otok, pod tri širokovejnate lipe. Tukaj človek neskončno bitje božje, tukaj tolaži njegov srd z vsakovrstnimi žrtvami. Srečni in nesrečni, bogati in siromašni se shajajo sredi jezera na zelenem otoku; prvi hvalo prepevajoč, drugi milosti božje proseč. In vsak, kdor koli se vozi tjá pod lipe na zeleni otok, vrača se zadovoljen zopet domóv; kajti solza božje milosti oživlja tudi človeška srca. In kadar pride mrzla zima ter pokrije hribe, gozde in pečine z belo odejo, umakne se človek v gorke kočé na svoje domače ognjišče, ter gleda skozi okno pri solnčnem svitu na čarobno jezero, na čegar zadnjem konci se lesketá orjaška gora v solnčnem sjaji preko nizkih vrhov. Videti je, kakor bi se hoteli stari ledniki povrniti s svojim gróznim mrazom. Ali temu ni takó. Solnce vzhaja, vzdigajoč se na nebeškem oboku ter topí led po jezeru in sneg po visokih gorah. Po kôpnem se prikazujejo snegobeli zvončki, oznanujoč veselo vzpomlad. Za njimi se polagoma vzbudi vsa narava; brstje po drevji začne poganjati in lipe na zelenem otoku začnó zopet zeleneti. In človek poklada na žrtvenik, katerega si je postavil pod zelene lipe, prve darove, ki mu jih je dal mili Bog. Hvalo poje Triglavu v svojej zmoti, menèč, da mu on pošilja toploto in mraz, dobro in zló iz svojega visokega prestola. Iz hvaležnosti, da se je povrnila zopet lepša dôba, v katerej se je znebilo jezero ledú, dal je človek jezerskemu od-

toku imé Bogín. In zakaj bi ne zaslužil otočič tega imena? Saj izvira iz jezera, kamor je padla božja solzica.

Tisočletja se vže lesketá divno jezero v podnožji visokih snežnikov. Stara božanstva so zginila in so komaj še po imenu znana. Potomeci so pozabili na ime bistrega potoka in zaznamovali kraj ob potoku „na mlinih“, a potok sam je ostal brez imena. Stoletja vže goni potočič mlinska kolesa ter hiti nizdólu v sosedno dolino, katera je vzprejela njegovo staro imé „Bogín“. Človek pa je v svojej zmoti iz „g“ napravil „h“, in takó je nastala iz „Boginske doline“ „Bohinjska dolina“, po katerej buči Bohinjska Sava, izvirajoča iz Bohinjskega jezera na podnožji visokih vrhov mogočnega Triglava.

Tudi ptujci so radi dohajali v ta kraj in raznesli vest o divnem jezeru in njegovej okolici po širokem svetu. Zavist in hrepenenje po ptujem imetji sta privedla sovražnike v deželo in tako tudi v srečni planinski raj. Da bi jezerci laglje branili svojo imovino, postavili so na strmo pečino nad jezerom utrjen grad, a na nasprotnem hribu, od koder se vidi daleč na okoli, razpostavljali so straže. Še danes se imenuje vas pod pečino ob jezeru z gradom vred kratko „Grad“ in nasprotni hrib „Straža.“

Kadar pripodi vihar nevihto in odméva grôm po gorah in pečinah ter se sneg in toča vsipljeta po gorovji, da s človekom vred trepeče v svetem strahu vsa narava, prebledeva vsa okolica, takrat prebledeva ž njo tudi sôlza božja — divno jezero. In človek se obrača kakor nekđaj tjà na jezerski osredeč, kjer stoji hram božji in se dviga presveti križ v višave.

Tisočletja vže pili in razjéda Bohinjska Sava skalovje pod Stražo in Babjem zobom; preko jezera od zelenega otoka sém pa nam doní nasproti zvon hrepenenja, zvon človeških željá. Visoko nad rajskim Bledom pa se vozi kraljevi orel v mogočnih zračnih krogih.

Jos. Lavrič.

Mladóstno veselje.

Vže dolgo je, da deček bil
Sem deček prevesél —
Oj hitro se spremina čas,
Ki mi mladóst je vzél.

Zvenélo mi obličje je
Mladósti kinč in cvet,
Veselja mladih let več ni
Ter mož korakam v svet.

Ohranil pa sem še spomin
Na dôbo rádostno,
V njem krepko moje še živi
Veselje mládostno.

Enkrat ga vžival sem ljubó
Na svetu — le enkrat,
Zato po njem si zdaj želim,
Bi spet ga vžival rad.

Prebritko bije mi sróé
Zamán si to želim . . .
Minulo je — v nebesih le
Veselje spet dobim.

J. L—l.